

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΥΤΑΝΕΩΣ Γ. ΚΟΝΤΟΓΙΩΡΓΗ

Κυρίες και κύριοι, αγαπητοί συνάδελφοι

Η Πάντειος, με την παρουσία της σ' αυτή την παραμελημένη και σήμερα περιοχή της Ελλάδας, θέλει να δώσει ακριβώς τη διάσταση ενός νέου ρόλου που το πανεπιστήμιο οφείλει να παίζει στην κοινωνία· ενός ρόλου που δεν είναι στατικός, με την έννοια ότι δεν περιμένει στους χώρους της να υποδεχθεί τους νέους απ' όλη την Ελλάδα για να τους μορφώσει και να τους εισαγάγει στην εποχή της επιστήμης και του πολιτισμού. Με πρωτοβουλίες όπως αυτή και πολλές άλλες, αναμένουμε να δηλώσουμε μια παρουσία και να δώσουμε το στίγμα για ένα διαφορετικό χαρακτήρα του ελληνικού πανεπιστημίου στις πιο απόμακρες, στις πιο ανήσυχες ωστόσο περιοχές της Ελλάδας. Η Ευρυτανία δίνει αυτή τη στιγμή στην Πάντειο την ευκαιρία να υλοποιήσει ένα μέρος απ' αυτές τις πρωτοβουλίες που έχει αναλάβει. Σας θυμίζω ότι πριν από κάποιους μήνες η Πάντειος είχε οργανώσει επιστημονικό σεμινάριο στην πράσινη γραμμή του Αττίλα στην Κύπρο, κάτω από την τουρκική παρουσία. Η πρωτοβουλία επομένως αυτή, που πρέπει να αναγνωριστεί ότι οφείλεται στον κ. Κουτσούκη, συμπατριώτη σας και συνάδελφό μας στην Πάντειο, πιστεύουμε ότι είναι σημαντική και θα εξακολουθήσει να δίνει καρπούς για την Ευρυτανία και στο μέλλον. Άλλωστε προσφέρει ως περιοχή πολλά στοιχεία προβληματισμού, που μας ενδιαφέρουν άμεσα, τόσο με την παρουσία του λαού της όσο και με τους επωνύμους της δημιουργούς. Έχει δώσει σημαντικά δείγματα γραφής στην ελληνική κοινωνία και την πολιτική, τα οποία μας προκαλούν σημαντικό ενδιαφέρον.

Ο Γ. Καφαντάρης είναι μία από τις σημαντικές ελληνικές πολιτικές προσωπικότητες, και η παρουσία του στην ελληνική πολιτική ζωή συμπίπτει με την κρίσιμη για τον ελληνισμό εποχή, που ξεκινά από τις αρχές του αιώνα μας και τελειώνει με τον Εμφύλιο. Είναι η περίοδος που φτάνει στο αποκορύφωμά της η πάλη για τον εκσυγχρονισμό του κοινωνικού και του πολιτικού μας συστήματος. Ο διχασμός δεν εκφράζει παρά τη ριζική αντίθεση ανάμεσα στους θιασώτες του «παλιού», που επιθυμούν οι αστικοί πολιτικοί και κοινωνικοί θεσμοί να λειτουργούν στο παραδοσιακό, δηλαδή στο προαστικό τους πλαίσιο, και στους άλλους, στους νεοτεριστές, στους οποίους εγγράφεται και ο Καφαντάρης, που επιζητούν τον αστικό εξορθολογισμό των αστικών θεσμών.

Όσο κι αν μοιάζει αντιφατικό, αυτή είναι η πραγματικότητα σε όλη τη διάρκεια του ελεύθερου πολιτικού μας βίου, η οποία ολοκληρώνεται με το διχασμό, αλλά και με τον συγκεκριμένο τρόπο που βιώθηκε ο διχασμός στη χώρα μας. Συμπίπτει επίσης η περίοδος αυτή, στην οποία συμμετέχει και βάζει τη σφραγίδα του ο Καφαντάρης, με το τέλος του ιδεολογικού στίγματος πάνω στο οποίο κινήθηκε η ελληνική πολιτική ζωή. Η Μεγάλη Ιδέα, η πολιτική της επέκτασης του ελληνικού κράτους στα όρια του ελληνισμού, γίνεται πια μια πραγματικότητα του παρελθόντος. Στους πολιτικούς ηγέτες του Μεσοπολέμου, κυρίως, και ιδιαίτερα στους οπαδούς, στους θιασώτες της πολιτικής έκφρασης που στεγάζει και τον Γ. Καφαντάρη, εναπόκειται η προσαρμογή του ελληνισμού στις νέες πραγματικότητες.

Πρέπει να πω τελειώνοντας ότι η σπουδή του Καφαντάρη, πέρα από το γενικότερο ενδιαφέρον που παρουσιάζει για την ελληνική κοινωνία και πολιτική, πέρα από το ενδιαφέρον που παρουσιάζει για την Ευρυτανία, για μας στην Πάντειο ως το κατεξοχήν Πανεπιστήμιο των Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, υπάρχει και ένα ειδικότερο, ένα συγκεκριμένο ενδιαφέρον, που ανάγεται σ' αυτό που λέμε επιστήμη. Αφορά στη μελέτη του φαινομένου της ηγεσίας στην πολιτική και κοινωνική

ζωή ενός τόπου. Είναι πάρα πολύ σημαντικό ως ζήτημα, έχει απασχολήσει και έχουν γραφεί χιλιάδες σελίδες και το θέμα δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί, πράγμα που σημαίνει ότι αποτελεί ένα ζήτημα που οπωσδήποτε θα κληθούμε να το αντιμετωπίσουμε, και είναι πολύ σημαντικό, όταν μελετά κανείς αυτή την πτυχή της πολιτικής ζωής ενός τόπου, δηλαδή την πολιτική ηγεσία, να το αναζητά για να εξακριβώσει ποια είναι η σχέση της με τη συνολική κοινωνική και πολιτική δυναμική.

Η σημερινή μας συνάντηση, και οι άλλες των ημερών που θα ακολουθήσουν, θέλουμε να πιστεύουμε ότι θα είναι μερικές από τις πολλές που θα έρθουν ως αποτέλεσμα αυτής της πρώτης επαφής μας με την ελληνική ύπαιθρο. Δεν σημαίνει σε καμία περίπτωση ότι σταματάμε με την Ευρυτανία. Σημαίνει ότι η συνάντησή μας στην Ευρυτανία αποτελεί ένα σταθμό παγίωσης μιας πρακτικής. Και ευχής έργον θα ήταν να μπει σε κάποιες πιο σταθερές βάσεις η παρουσία της Παντείου ως Πανεπιστημίου Κοινωνικών Επιστημών.

Σας ευχαριστώ για την παρουσία σας, τους συναδέλφους μας από την Πάντειο, εξίσου με όλους σας που βρίσκεστε εδώ, και εύχομαι καλή επιτυχία και καλή συνέχεια στις εργασίες του συνεδρίου.